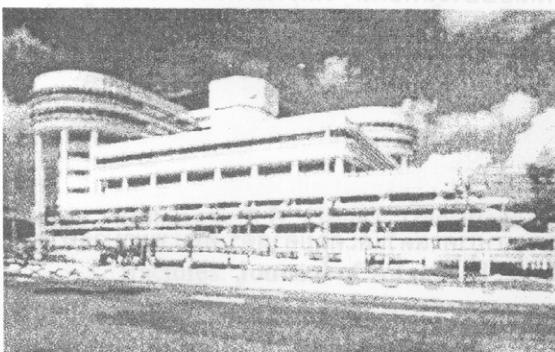

สาระจากต่างแดน

សារិយប្លែក នគរបាល កម្ពុជា

ดิฉันได้มีโอกาสสรับทุนจากประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์ ภายใต้โครงการ ASEAN TRAINING AWARD เพื่ออบรมระยะสั้นกี่ยวกับการพยาบาลเด็ก ส่วนหนึ่งของการอบรมคือการศึกษาดูงานที่โรงพยาบาล KK Women's and Children's Hospital เป็นโรงพยาบาลของรัฐบาลขนาด 898 เตียง การบริการของโรงพยาบาลแบ่งเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือการดูแลสุขภาพเกี่ยวกับสตรีและมารดา อีกส่วนคือการดูแลสุขภาพเด็ก ดังนั้นโรงพยาบาลแห่งนี้จึงเป็นที่นิยมอยู่เป็นโรงพยาบาลแม่และเด็ก ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในสิงคโปร์ ประมาณ 1 ใน 3 ของประชากรสิงคโปร์ คลอดตัวในโรงพยาบาลแห่งนี้

โรงพยาบาล เค เค

* อาจารย์ภาควิชาการพยาบาลแม่และเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กมลทิพย์ ด่านชัย*
Kamontip Danchai

เนื่องด้วยเป็นการอบรมเกี่ยวกับการพยาบาลเด็ก ดังนั้นจึงได้ศึกษาดูงานเฉพาะด้านที่ให้บริการกับผู้ป่วย เด็กเท่านั้น ซึ่งพอกจะแนะนำการดูแลเด็กใน 2 ด้าน อีก

1. ด้านการจัดการและการบริการทั่วไปของโรงพยาบาล

และแจกของขวัญ ของเล่นให้กับเด็ก ซึ่งการแสดงเหล่านี้ บางครั้งได้รับการสนับสนุนจากบริษัท หรือกลุ่มองค์กรการกุศลอาสาสมัครมาจัดกิจกรรมให้ การนำเด็กมาร่วมกิจกรรมนั้น พยาบาลจะเป็นผู้นำเด็กภายในหอผู้ป่วยลงมาร่วมกิจกรรม ทางด้านผู้ป่วยของ หรือบิดามารดาเด็ก โรงพยาบาลให้ความสำคัญเช่นกัน โดยจัดศูนย์บริการให้ข้อมูล เกี่ยวกับความปลอดภัยของเด็ก ศูนย์บริการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพสตรีตลอดจนการเลี้ยงดูการกำรงานและเด็ก ภายในศูนย์ชั้นปฐม ให้เรียนรู้ทุกрукแบบ เช่น หนังสือ นิตยสาร แผ่นพับ แผ่นชีด เทป วิดีโอย มีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ ปรึกษาด้วย

ในการจัดหอผู้ป่วยเด็ก ลักษณะการวางแผนแบบภายในจะเหมือนกันหมด ไม่ว่าหอผู้ป่วยนั้นจะอยู่ชั้นใดก็ตาม โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ คือ

- พื้นที่ในส่วนของผู้ป่วยเด็ก ประกอบด้วยห้องผู้ป่วยเด็ก อาจจะเป็นห้องรวม ห้องแยก หรือห้องพิเศษ มีมุมสำหรับกิจกรรมนันทนาการให้กับเด็ก ซึ่งจะมีของเล่นวางไว้ให้ เช่น ม้าโยก ตัวต่ออักษร เป็นต้น และห้องสุดท้าย ห้องพักภายในห้องเด็กเสียชีวิต เป็นห้องที่จะนำเด็กเข้ามาและให้บิดามารดา หรือญาติของเด็กได้อยู่ร่วมกันเป็นระยะเวลา 1 ชั่วโมง เพื่อให้แสดงความเสียใจ ไว้อาลัย และสามารถตั้งสติก่อนที่จะดำเนินการกับพ่อของเด็กต่อไป

- พื้นที่ในส่วนของพยาบาล ประกอบด้วย บริเวณที่ทำการพยาบาล (Nurse station) และห้องสำหรับพักผ่อนในเวลาพักของพยาบาล ในบางหอผู้ป่วยอาจมีห้องสำหรับประชุมบริการทางการพยาบาล (Nursing conference)

- พื้นที่ห้องทำหัดถุงที่ซึ่งเป็นห้องสำหรับทำหัดถุงให้เด็ก เช่น การให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ การเจาะเลือดสั่งตรวจ เป็นต้น และพื้นที่ในส่วนของใช้ภายในหอผู้ป่วยสำหรับเก็บของ อุปกรณ์ ของหอผู้ป่วย

บนหอผู้ป่วยเด็กนี้จะอนญาตให้บิดาหรือมารดาอยู่ฝ่ายเด็กได้ตลอดเวลาแม้กระทั่งขณะทำหัดถุงให้กับเด็ก เมื่อแรกรับเข้ามาในหอผู้ป่วยพยาบาลจะให้

คุณมือสำหรับการปฏิบัติตัวเมื่อต้องอยู่โรงพยาบาล ซึ่งจะเป็นแผ่นพับ มีรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายการดูแลที่ทางโรงพยาบาลจัดให้ สถานที่ภายในหอผู้ป่วย กำหนดเวลาในการเข้าเยี่ยมข้อห้ามของอยู่โรงพยาบาล เช่น ห้ามผูกเปล (sarong cradle) ให้เด็กนอนในหอผู้ป่วย เพราะอาจเกิดอุบัติเหตุกับเด็กได้ นอกจากนี้ยังมีอีก สิทธิ์ค่ารักษาพยาบาลแบบต่างๆ ที่ผู้ป่วยจะได้หรือตามแต่ผู้ป่วยเลือก เพราะบางครั้งผู้ป่วยครองต้องการได้รับการดูแลที่ดีกว่าสิทธิ์ที่ได้รับ เช่นได้รับสิทธิ์เพียงห้องรวมแต่ต้องการอยู่ห้องพิเศษ ผู้ป่วยของจะต้องจ่ายส่วนเกิน โดยมากสิทธิ์การรักษาพยาบาลนั้นมาจากภาระทำประกันสุขภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับวงเงินที่ทำประกัน จะมากหรือน้อยต่างกันตามแต่อัตราซีพและรายได้ของแต่ละครอบครัว

1.2 หอผู้ป่วยที่ดูแลเด็กที่มีอาการหนักจะแบ่งเป็นห้องกิบາลผู้ป่วยหนักทางการแรกเกิด (Newborn Intensive Care Unit: NICU) รับทำการก่อการหนักที่เกิดในโรงพยาบาลเท่านั้น และห้องกิบາลผู้ป่วยเด็กหนัก (Pediatric Intensive Care Unit: PICU) ซึ่งรับเด็กโดยมีอาการหนัก และทำการก่อการหนักที่สงavarunการรักษาต่อจากโรงพยาบาลอื่น หรือจากประเทศเพื่อนบ้านด้วย เช่น ประเทศไทยในเด็ก PICU บริเวณทางเข้าหอผู้ป่วยจัดเป็นมุมพักผ่อนสำหรับญาติ หรือบิดามารดาของเด็ก โดยจัดเก้าอี้โซฟ่า โทรทัศน์หนังสือพิมพ์ ตู้เครื่องดื่มประเภทร้อน เย็น แบบหยด เหรียญไว้ให้ หอผู้ป่วยนี้ไม่อนุญาตให้ญาติเฝ้าเด็ก แต่ให้เข้าเยี่ยมได้ ถ้าบิดามารดาต้องการอยู่ใกล้ชิดบุตรในช่วงกลางคืน ทางหอผู้ป่วยได้จัดห้อง 1 ห้อง ซึ่งมีเตียงนอนรวมสำหรับค้างคืน ชั่วคราวให้ เมื่อเดินผ่านเข้าไปในหอผู้ป่วยจะมีเครื่องตรวจจับคลื่นโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์สื่อสารทุกชนิด ดังนั้นจึงต้องปิดอุปกรณ์สื่อสารดังกล่าวก่อนที่จะเดินเข้าไปเยี่ยมผู้ป่วย เพื่อป้องกันคลื่นจากอุปกรณ์สื่อสารเหล่านี้ไปรบกวนการทำงานเครื่องมืออิเลคทรอนิกส์ภายในหอผู้ป่วย เช่น เครื่องช่วยหายใจ เครื่องตรวจอัตราการหัวใจ เป็นต้น

บรรยายการจัดแบ่งพื้นที่นี้จะแบ่งเป็น 3 ส่วนหลัก คล้ายกับห้องผู้ป่วยเด็กอื่นๆ การตรวจเยี่ยมผู้ป่วยจะมี 2 ช่วงคือ ช่วงเช้า และช่วงบ่าย โดยในการตรวจเยี่ยมแต่ละครั้งจะเดินตรวจตามเตียงเป็นทีม ประกอบด้วย ภูมิแพทย์ผู้ดูแลผู้ป่วย แพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น ทางรังสีวิทยา ทางศัลยกรรมในเด็ก เป็นต้น หัวหน้าพยาบาลประจำห้องผู้ป่วย พยาบาลเจ้าของไข้ บางครั้งอาจมีนักโภชนาการ นักกายภาพบำบัด นักสังคมสงเคราะห์มาร่วมด้วย รวมทั้งนักศึกษาในทีมสุขภาพ ดังนั้นจึงพบว่ามีบุคลากรที่มีสุขภาพอย่างน้อย 6-7 คน ยืนรอบเตียงช่วยกันวิเคราะห์ปัญหาของผู้ป่วยตลอดจนแนวทางในการดูแลร่วมกัน ทำให้ทุกคนในทีมทราบถึงแนวทางการรักษาพยาบาลเด็ก ซึ่งเป็นประโยชน์ในการวางแผนการพยาบาลผู้ป่วยให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ผู้เขียนกับชีสเตอร์ฟัง หัวหน้าห้องผู้ป่วย ไอ.ซี.ยู เด็ก

2. ด้านการพยาบาล

การดูแลผู้ป่วยจะเป็นลักษณะระบบพยาบาลเจ้าของไข้โดยพยาบาลวิชาชีพ สำหรับในห้องผู้ป่วย ไอ.ซี.ยู. เด็กนี้ พยาบาล 1 คน จะดูแลผู้ป่วยในความรับผิดชอบประมาณ 2-3 คน ดูแลตั้งแต่ผู้ป่วยเริ่มเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจนกระทั่งจำหน่ายออกจากรพยาบาล ข้อดีของการใช้ระบบพยาบาลเจ้าของไข้ คือผู้ป่วยได้รับการพยาบาลที่ต่อเนื่องครอบคลุมทุกด้าน และมีการประสานงานกับบุคลากรอื่นในทีมสุขภาพมากขึ้น พบว่าแพทย์สามารถทราบข้อมูล ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับผู้ป่วยได้อย่างละเอียด

(ปรางกิพย์ อุจารัตน์, 2541) ซึ่งจากการสังเกตการณ์ ขณะที่มีการตรวจเยี่ยมผู้ป่วย พบว่าพยาบาลมีบทบาทสำคัญในการให้ข้อมูลเพิ่มเติม เกี่ยวกับอาการตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย

ในช่วงเวลาที่รับผิดชอบดูแล ในส่วนงานด้านเอกสารทั้งหมดจะมีเจ้าหน้าที่ธุรการเป็นผู้รับผิดชอบ เวลา 1 คน สำหรับการขึ้นเรื่องพยาบาล มี 3 ช่วง คือ ช่วงแรก 07.00 – 15.30 น. ช่วงที่สอง 13.00 – 21.00 น. และช่วงที่สาม 21.00 – 07.00 น. การส่งเรื่องทำในช่วงเวลา 07.00 น. และ 15.30 น. เมื่อมีการส่งเรื่องจะเดินตามเตียงผู้ป่วย การขึ้นเรื่องเหลือມีเวลาอันเพื่อเจ้าหน้าที่เรื่องต่อไปจะได้รับทราบข้อมูลและดูแลผู้ป่วยได้อย่างต่อเนื่อง สำหรับเวลาพักในช่วงเวลางาน มี 2 ช่วงหลักคือ เบรกช่วง 10.00 น. โดยผลัดเปลี่ยนกันประมาณ 15 นาที ในช่วงนี้บางคนอาจเพียงแค่จิบกาแฟ อ่านหนังสือพิมพ์ แต่บางคนจะรับประทานอาหารซึ่งรวมมือเข้ากันมือเที่ยงม้าไร้ด้วยกันเรียกว่า “brunch” มาจากคำว่า breakfast และ lunch สำหรับเวลาพักรับประทานอาหารกลางวัน ทางโรงพยาบาลได้จัดห้องรับประทานอาหารรวมขนาดใหญ่ไว้ให้ บรรยายคล้ายโรงพยาบาลในประเทศอังกฤษ วันละ 1 เรื่องมีที่นั่งสำหรับรับประทานอาหารและชมภาพนิทรรศ์ไปด้วยเพื่อผ่อนคลายขณะพักกลางวัน การแต่งกายพยาบาลไม่สวมหมวก ใส่ชุดยาบาลเข้าและมีชุดกันเปื้อนสวมทับอีกชั้น ชุดกันเปื้อนจะมีลวดลายการ์ตูน หลากหลากระยูปแบบการแต่งกายแบบนี้อาจทำให้เด็กไม่กลัวเวลาที่ให้การพยาบาล หัวหน้าพยาบาลให้แต่ละแผนกจะเรียกันอย่างไม่เป็นทางการว่า “sister” พยาบาลต่างชาติที่เข้ามาทำงานโดยมากมาจากประเทศไทย ปัจจุบันได้ในทุกๆ ห้องผู้ป่วย ที่น่าสนใจอีกด้านของการพยาบาลคือ การให้ยาฉีด ทุกแผนก ณ โรงพยาบาลแห่งนี้ เมื่อจะต้องให้ยาฉีดแก่ผู้ป่วยต้องมีพยาบาล 2 คน ร่วมรับผิดชอบห้องขณะเดรียมยา ขณะให้ยา และภายหลังจากให้ยาโดยจะมีการเข็นเขื่อนของพยาบาลทั้ง 2 คนร่วมกันลงในใบยาฉีด เพื่อผลของการปฏิบัติลักษณะนี้เพื่อเป็นการ

ช่วยดันตราชื่อสบความถูกต้อง และความปลอดภัยในการให้ยาฉีดกับผู้ป่วย

วันที่เข้าศึกษาดูงานที่หอผู้ป่วยไอ.ซี.ยู. เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้บทบาทของพยาบาลในการพยาบาลผู้ป่วยเด็กและครอบครัวที่กำลังเผชิญกับความตายเป็นทางการแรกอายุ 4 วัน ส่งต่อจากโรงพยาบาลเอกชนมารับการรักษาที่นี่เนื่องจาก มีปัญหาหัวใจพิการแต่กำเนิดชนิด Left Ventricular Hypoplastic* แพทย์ได้ให้ข้อมูลกับบิดามารดาเด็กถึงแนวทางการรักษาแล้วบิดามารดาเด็กจึงตัดสินใจที่จะยุติการรักษาและบิดาเด็กต้องการบริจาคอวัยวะเด็กให้เป็นประโยชน์กับผู้อื่นต่อไปเมื่อบิดามารดาได้ตัดสินใจเช่นนี้แล้วบทบาทพยาบาลมีจุดมุ่งหมายในการดูแลเด็กที่สำคัญที่สุด คือ การช่วยเหลือให้เด็กได้รับความสุขสนับสนุน บรรเทาความทุกข์ทรมานจากความเจ็บปวดทั้งทางร่างกายและจิตใจเนื่องจากภายในหัวใจการรักษาแล้วเด็กยังคงมีชีวิตอยู่ อีกระยะหนึ่ง ขณะเดียวกันต้องประคับประคองด้านจิตใจของบิดามารดาด้วยเช่นกัน (สุวีดี ศรีเลณวดี 2534: 227-236) ในช่วงเช้าของวันนั้น บังคับให้การรักษาเด็กอย่างเต็มที่ มีเครื่องช่วยหายใจ เครื่องตรวจอัตราการหัวใจ เครื่องให้ออกซิเจน ให้ยาและสารน้ำ พนักงานมีเพียงบิดาเด็กเท่านั้นที่เข้าเยี่ยมเป็นระยะไม่พบมารดาเด็กเลยบิดาเด็กเข้าเยี่ยมแต่ละครั้งจะยืนร้องไห้ และกล่าวแสดงความเสียใจกับบุตรตลอดเวลา บังคับจะสวัดมนต์ภาวนาให้กับบุตรของตน ซึ่งพยาบาลในหอผู้ป่วยได้จัดให้บิดาเด็กสามารถอยู่กับบุตรได้ตามลำพัง ไม่เข้าไปรบกวนขณะที่บิดาอยู่กับบุตรเพียงแต่สังเกตการณ์อยู่ภายนอกห้อง จนกระทั่งช่วงบ่าย ที่บิดาตัดสินใจแน่นอนแล้วว่าต้องการยุติการรักษาทุกอย่าง โดยจะมารับบุตรอีกครั้งภายหลังจากบริจาคอวัยวะเรียบร้อยแล้ว เนื่องจากบิดายังคงต้องกลับไปดูแลมารดาซึ่งนอนพักอยู่อีกโรงพยาบาล ดังนั้นจึงเริ่มยุติการรักษา เรียกว่า "Withdraw treatment" สำหรับการรายงานี้เหลือเพียงดู EKG monitor และ IV drip Morphine พยาบาลดูแลเด็กทารกเพื่อให้ได้รับความสุขสนับสนุน ได้รับความรักความอบอุ่น โดยช่วยกันห่อตัว

เด็กและอุ้มไว้ในอ้อมแขน จัดบรรยายการอบรมฯ ให้ส่วนค่ายดู EKG จนกว่าจะไม่มีคลื่นแสดงผล บางครั้งมีการผลัดเปลี่ยนกันอุ้มเด็ก ระหว่างแพทย์ผู้ดูแลและพยาบาล ซึ่งคนสุดท้ายที่อุ้มเด็กและร้องให้ไปด้วยจังหวะทั้งเด็กหมัดลมหายใจและเสียงชีวิตคือ กุมารแพทย์ผู้รับผิดชอบดูแลเด็ก ประมาณครึ่งชั่วโมงต่อมาทีมแพทย์รับบริจาคอวัยวะก็เดินทางมาถึง อวัยวะที่นำไปคือดวงตาเพียงอย่างเดียว

เมื่อเสร็จสิ้นขั้นตอนเหล่านี้ก็จะแต่งตัวให้เด็กเพื่อส่งให้กับบิดามารดาเด็กต่อไป ขณะที่พวกรเราต้องเดินทางออกจากโรงพยาบาล เนื่องจากหมดเวลาสำหรับศึกษาดูงานจากการศึกษาดูงานให้ครั้งนี้ได้พบเห็นการให้บริการสุขภาพแก่เด็กป่วยแบบองค์รวมที่คำนึงถึงความเป็นผู้ป่วยเด็กซึ่งมีความต้องการเฉพาะในแต่ละวัย อีกทั้งการดูแลนั้นได้เปิดโอกาสให้ครอบครัวของเด็กมีส่วนร่วมในการดูแลด้วย ซึ่งในปัจจุบันนี้ พบว่าโรงพยาบาลหลายแห่งในประเทศไทยได้มีแนวทางการดูแลผู้ป่วยเด็ก และครอบครัวเช่นกัน ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการส่งเสริมสุขภาพเด็กซึ่งเมื่อเข้ามีสุขภาพที่ดีขึ้นจะเดิบโตเป็นอนาคตของชาติต่อไป

ผู้เขียน อาจารย์พยาบาลชาวสิงคโปร์และเพื่อนผู้เข้ารับการอบรมจากประเทศไทยเดินทาง, พลิปินส์, สหภาพพม่า และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

* หมายเหตุ Left Ventricular Hypoplastic เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มอาการ Hypoplastic Left Heart

Syndrome เป็นภาวะที่หัวใจห้องล่างซ้ายมีขนาดเล็กมาก อาจพบความผิดปกติของลิ้นหัวใจเอออร์ติก และไม่ตรัลล์ด้วย อุบัติการณ์พบประมาณร้อยละ 1.5 จากผู้ป่วยที่เป็นโรคหัวใจพิการแต่กำเนิดหั้งหมด จะแสดงอาการภายใน 1-2 วัน หลังเกิด คือ Cardiac output

ต่ำ ซึ่ด เยิ่ว ซีพจربea ตรวจหัวใจไม่ได้ยินเสียง murmur การรักษาโดยการผ่าตัดแก้ไขความผิดปกติเรียกว่า Norwood procedure หรือ ผ่าตัดเปลี่ยนหัวใจ (Cardiac transplant) ซึ่งพบว่าประมาณร้อยละ 75 สามารถมีชีวิตได้นานถึง 2 ปี

เอกสารอ้างอิง

- ปรางค์พิพิธ อุจารัตน์. (2541). การบริหารทางการพยาบาล. กรุงเทพฯ : บุญศิริการพิมพ์ จำกัด.
- พงษ์ศักดิ์ โควสกิตย์. (2540). ระบบหัวใจและหลอดเลือด ใน วันดี วราริทย์ ประพุทธ ศิริบุญย์ และ สุรังค์ เจียมจราญา (บรรณาธิการ). ตำราภูมารเวชศาสตร์ 1 (ฉบับเรียนเรียงใหม่เล่ม 1). (หน้า 616-617). กรุงเทพฯ : มรินทร์ไฮลิสติก พับลิชชิ่ง จำกัด.
- สุวดี ศรีเลณวัต. (2534). จิตวิทยากับการพยาบาลผู้ป่วยเด็ก. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : พิชัยพริ้นท์ดิ้ง.
- Ivy, D.D., Shaffer, E.M. and Schaffer, M.S. (1997). In Merenstein, G.B., Kaplan, D.W. and Rosenberg, A.A.(Eds.). **Handbook of Pediatrics 18th Edition** (pp. 526-527). USA. : Prentice-Hall international Inc.

คำแนะนำในการเขียนบทความ และการเตรียมต้นฉบับ

วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ขอเชิญผู้สนใจส่งบทความวิชาการ หรือบทความวิจัยดีพิมพ์และเผยแพร่ในวารสารคณะพยาบาลศาสตร์ โดยบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ ผู้เขียนจะได้รับการสารจำนวน 2 เล่ม

ประเภทของบทความ

1. บทความทางวิชาการ เกี่ยวกับการศึกษา การปฏิบัติการพยาบาล การบริการทางสุขภาพ หรือ การปริพัฒนาความรู้ในศาสตร์ทางการพยาบาลและสาขาวิชานั้นที่เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพพยาบาล

2. รายงานการวิจัยทางการพยาบาล หรือ วิทยาศาสตร์สุขภาพอื่น ๆ

3. บทความพิเศษ เกี่ยวกับประสบการณ์ ทัศนคติ บทวิจารณ์ หรือบทสัมภาษณ์ ที่เกี่ยวข้อง กับวิชาชีพ

ขอบเขต

1. เรื่องที่จะส่งตีพิมพ์ต้องไม่เคยหรือลองตีพิมพ์ในวารสารใด ๆ

2. ต้นฉบับที่ส่งจะได้รับการตรวจทานโดยผู้ทรงคุณวุฒิในด้านนั้น (Peer Review) และต้องผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการวารสารก่อนที่จะลงตีพิมพ์

การเตรียมต้นฉบับ

1. พิมพ์หน้าเดียวในกระดาษขาวขนาด A 4 จำนวนเนื้อหา 10-12 หน้า (ไม่นับเอกสารอ้างอิง)

2. ชื่อเรื่องเขียนหั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง ชื่อผู้เขียนอยู่ใต้ชื่อเรื่อง เยื่องไปทางขวาเมื่อและกำกับด้วยภาษาอังกฤษ ส่วนตำแหน่ง และสถานที่ทำงาน พิมพ์ไว้เชิงบรรทัด

3. บทความวิชาการ ให้เขียนบทคัดย่อหั้งภาษาไทยและอังกฤษก่อนนำเสนอเนื้อหาของบทความ การเรียงหัวข้อของเนื้อเรื่องให้พิจารณาตามความเหมาะสม

4. รายงานการวิจัยควรมีลำดับเรื่องเรียงดังนี้

- บทคัดย่อภาษาไทย
- บทคัดย่อภาษาอังกฤษ
- ความสำคัญของปัญหา
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - (a-) กรอบแนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
 - (b-) วิธีดำเนินการวิจัยอธิบายถึงกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล
- ผลการวิจัยโดยสรุป
- บทวิจารณ์ หรือ การอภิปรายผลพร้อมข้อเสนอแนะ
- กิตติกรรมประกาศ
- เอกสารอ้างอิง

5. การใช้ภาษา ใช้ภาษาไทยโดยยึดหลักของราชบัณฑิตสถาน หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาอังกฤษในข้อความภาษาไทย ยกเว้นกรณีจำเป็นและไม่ใช้คำย่อ นอกจากเป็นคำที่ยอมรับกันโดยทั่วไป การแปลศัพท์ อังกฤษเป็นไทย หรือเขียนทับศัพท์ให้ยึดหลักภาษา

บันทึกสถานศึกษาอังกฤษในเนื้อเรื่องภาษาไทยให้ใช้อักษรตัวพิมพ์เล็ก ยกเว้นชื่อเฉพาะให้ขึ้นต้นด้วยอักษรตัวพิมพ์ใหญ่

การเขียนเอกสารอ้างอิง

ให้ใช้รูปแบบของ Publication Manual of the American Psychological Association (APA) และการย่อเอกสารให้ใช้ตาม Index Medicus

1. การอ้างอิงเอกสารในเนื้อเรื่อง ใช้ระบบนามปี เอกสารภาษาไทยเขียนชื่อผู้แต่งและนามสกุลเอกสารต่างประเทศเขียนเฉพาะชื่อสกุลเท่านั้นตามด้วยปี พ.ศ. กรณีผู้แต่งไม่เกิน 6 คน ให้เขียนชื่อผู้แต่งทุกคน ในการอ้างอิงถึงครั้งแรก และถ้ามีการอ้างอิงถึงอีกให้ใช้และคณะหรือ et. al. ต่อท้ายชื่อผู้แต่งคนแรกแต่ถ้ามากกว่า 6 คนขึ้นไปให้เขียนชื่อผู้แต่งคนแรกตามด้วยและคณะหรือ et. al. ในการอ้างอิงทุกครั้ง เช่น

- Tension headache คือ การปวดศรีษะที่เกิดจากความเครียด (สมพร บุญราธิ, 2525)
- สมพร บุญราธิ (2525) “ได้กล่าวถึง Tension headache.....
- เบคเกอร์ (Becker, 1995) พมว่า.....

2. การคัดลอกข้อความ ใช้ระบบนามปีหน้าและให้ข้อความที่คัดลอกมาอยู่ในเครื่องหมาย “....” เช่น

- Case management หมายถึง “ลักษณะการจัดการให้กับผู้ป่วยรายบุคคล โดยพยาบาลจะทำหน้าที่เป็นผู้จัดการของผู้ป่วย” (พวงรัตน์บุญญาธุรกษ์, 2539, หน้า 12)

3. การอ้างอิงท้ายเรื่อง

3.1 ควรเลือกเฉพาะเอกสารที่ได้ยังอิงในเนื้อเรื่องเท่านั้น เอกสารที่อ้างถึงในเนื้อเรื่อง ต้องเขียน

ไว้ในรายการเอกสารอ้างอิงท้ายเรื่องเสมอ

3.2 เรียงเอกสารภาษาไทยไว้ก่อนภาษาต่างประเทศ

3.3 เรียงตามลำดับตัวอักษรตัวแรกของชื่อผู้แต่งไม่ต้องใช้หมายเลขอักษร

3.4 ชื่อผู้แต่งภาษาอังกฤษเรียงตามอักษรตัวแรกของชื่อสกุล และถ้าอักษรตัวแรกเหมือนกันให้เรียงตามอักษรตัวถัดไป

3.5 ถ้าผู้แต่งคนเดียวกันให้เรียงลำดับตามปีที่พิมพ์

4. ตัวอย่างการเขียนเอกสารอ้างอิงท้ายเรื่อง

4.1 หนังสือที่ผู้แต่งเขียนเองให้ใส่ชื่อผู้แต่ง เช่นเดียวกับอ้างอิงในเนื้อเรื่องและการใช้เครื่องหมายวรรคตอนดังต่อไปนี้

ชื่อลัดดา พันธุเสนา. (2536). การพยาบาลจิตสังคมในผู้ป่วยภาวะวิกฤตตามแบบแผนคุณภาพ. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พิมพ์ จำกัด.

Underhill, S.L., Woods, S.L., Forelicher, E.S., & Halpenny, C.J. (1989). Cardiac Nursing (2nd ed.). Philadelphia : J.B. Lippincott.

4.2 หนังสือที่มีบรรณาธิการ

- บรรณาธิการคนเดียว
กำพล ศรีวัฒนาภุกุล, (บรรณาธิการ). (2527). คู่มือการใช้ยาฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : บริษัทเมดาร์ท.

Sadie, S. (Ed.). (1980). The new Grove dictionary of music and musicians (6 th ed., Vols. 1-20). London : Macmillan.

- บรรณาธิการหลายคน

อุษณา ลุวีระ, พรรณบุปผา ชูวิเชียร, และสุพัฒนา วานิชย์กุล (บรรณาธิการ). (2537). การบำบัด

ทดลองภาวะไตวาย. กรุงเทพฯ : ยุนิตี้พับลิเคชั่น.

McMurtry, R. Y., & McLellan, B. A. (Eds.). (1990). **Management of blunt trauma**. Baltimore : Williams & Wilkins.

4.3 การอ้างอิงเฉพาะบทในหนังสือที่มีบรรณานิการ

สุวรรณี สุรเศรษฐีวงศ์. (2526). การรักษาด้วยสารน้ำและ electrolytes ใน อังกາบ ปราการรัตน์ (บรรณานิการ). เวชบำบัดวิกฤตสำหรับผู้ป่วยศัลยกรรม (หน้า 8-29). กรุงเทพฯ : ยุนิตี้พับลิเคชั่น.

Revell, L. (1944). Monitoring and controlling the environment. In M.L. Phippen & M.P. Wells (Eds.). **Perioperative nursing practice** (pp. 245-250). Philadelphia : W.B. Saunders.

4.4 อ้างอิงจากปริญญาในพนธ์

ราศรี ลีนะกุล. (2528). มาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอาชีวศึกษาและศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

4.5 อ้างอิงเอกสารประกอบการประชุมสัมมนาต่าง ๆ จะต้องใช้ข้อมูลเกี่ยวกับเดือนที่มีการประชุมสัมมนา และเมืองหรือรัฐที่มีการประชุมเฉพาะหากซื้อเมืองนั้นมีได้เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป เช่น โรมันแสง. (2535, กันยายน). ความรู้ทั่วไปในการเขียนผลงานวิชาการ. เอกสารประกอบ

การประชุมวิชาการ เรื่องเทคนิคการเขียนการพิมพ์และเผยแพร่องานทางวิชาการ. ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.

4.6 การอ้างอิงจากเอกสารราชการ

หน่วยเวชระเบียน. (2538-2530). รายงานประจำปี. เชียงใหม่ : หน่วยสถิติทางการแพทย์งานเวชระเบียนและสถิติโรงพยาบาลมหาชนครเชียงใหม่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

4.7 การอ้างอิงจากการสาร

สุนทร ตันตนันทน์. (2531). โรคเบาหวาน ตอนที่ 1. **สารสารคลินิก**, 4, 197-201.

พิริยา ศุภศรี. (2539). ผลงานทางวิชาการ : คู่มือปฏิบัติการพยาบาล. **สารสารคณะพยาบาล ศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา**, 4, (1), 29-33.

Powell, J.N., Waddell, J.P. (1989). Multiple level noncontiguous spinal fractures, **Nursing Research**, 29, 1146-1148.

บทความต้นฉบับส่ง 2 ชุด มายัง

บรรณาธิการสารสารคณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข

อ.เมือง

จ.ชลบุรี 20131

โทร. (038) 390462 แฟกซ์ (038) 745790